

TARTU ÜLIKOOL
raamatukogu

Tartu Ülikooli raamatukogu arengukava aastateks 2026–2030

Sissejuhatus

Tartu Ülikooli raamatukogu arengukava on meie tegevuse teejuht järgmiseks viieks aastaks. Kavas lähtume Tartu Ülikooli arengukavas aastateks 2025–2035 seatud arengusuundadest. Arvestame üleilmseid suundumusi teadus- ja õppetöö toetamisel, tehnoloogia arengut ning ühiskonna ootusi kättesaadava ja kvaliteetse teabe suhtes. Väärtustame töötajate ametialast arengut ja töörahulolu.

Arengukava viie strateegilise eesmärgi keskmes on raamatukogu praeguste ja tulevaste kasutajate vajadused, avatud teaduse põhimõtted, teadustöö ja kultuuripärandi säilitamine, raamatukogu füüsiline keskkond ning digitaalsete ressursside kättesaadavus. Eesmärkide elluviimisel on oluline roll asjatundlikul töötajal, kes kohaneb ühiskondlike ja tehnoloogiliste muutustega ning on valmis ise õppima ja oma teadmisi jagama. Arengukavast lähtume nii juhtimisel, teenuste arendamisel kui ka ülikooli ja partneritega koostöö tegemisel.

Missioon

Eesti juhtiva teadusraamatukoguna tagame vaba juurdepääsu teadmistele, väärtustame ja säilitame ülikooli teadus- ja kultuuripärandit ning pakume nii ülikooli liikmetele kui ka kogu Eestile inspireerivat keskkonda õpi- ja teadustööks.

Visioon

Oleme uuendusmeelne teadmuskeskus, kus inimeste ja tehnoloogia abil loodud lahendused kujundavad akadeemilist kogukonda ning toetavad ühiskonna arengut.

Väärtused

Oma tegevuses ja otsustes juhindume kolmest põhiväärtusest: **avatus**, **inimkesksus** ja **professionaalsus**. Need aitavad luua keskkonna, kus inimesed saavad areneda ja ideed teoks.

Avatus

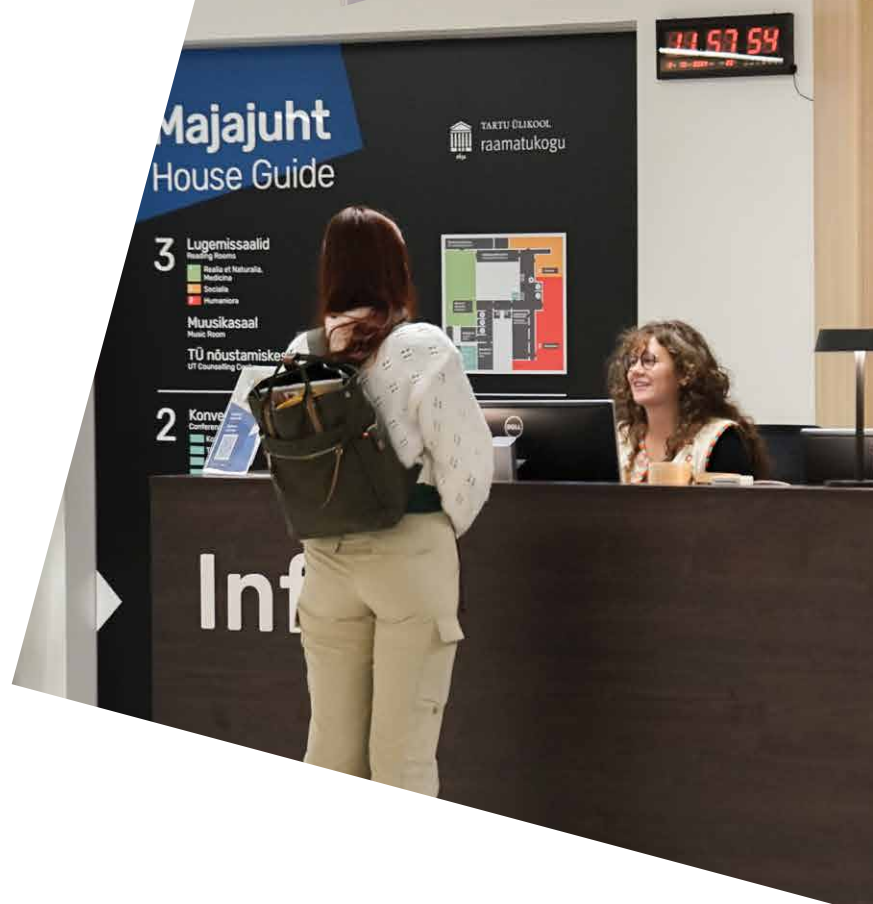
Oleme ligipääsetavad, koostööaldis, sõbralikud ja uuendusmeelsed. Raamatukogus saavad igaühe mõtted toetust ja uued lahendused on teretulnud.

Inimkesksus

Loomme hooliva, toetava ja motiveeriva õhkkonna, mis arvestab nii kasutajate kui ka töötajate vajadusi ning toetab nende heaolu ja arengut.

Professionaalsus

Tegutseme pädevalt ja vastutustundlikult, pakkudes usaldusväärset teavet, kvaliteetseid teenuseid ja kaasaegseid lahendusi. Täiendame end pidevalt, et olla oma valdkonna parimad asjatundjad.

Strateegilised eesmärgid

1. Raamatukogu on Tartu Ülikooli teadusliku mõju kasvataja.

Toetame ülikooli teadustööd ja rahvusvahelistumist, tagades ligipääsu kvaliteetsele teadus- ja õppeinfole, arendades avatud teaduse tugiteenuseid ning osaledes rahvusvahelistes võrgustikes.

- 1.1** Tagame õppe- ja teadustöökõks vajalike teadusandmebaaside, e-raamatute ja muude teavikute kättesaadavuse ning kasutajamugavuse.
- 1.2** Kujundame ülikooli avatud teaduse põhimõtteid ja lähtume neist oma teenuste kujundamisel. Toetame oma personali arengut, et pakkuda akadeemilistele töötajatele tuge avatud teaduse põhimõtete järgi tegutsemiseks, sh avatud juurdepääsuga publitseerimiseks, teadusandmete haldamiseks ning säilitamiseks.
- 1.3** Töötame koostöös ülikooli üksustega välja üliõpilastele ja akadeemilistele töötajatele vajalikke teenuseid, lähtudes tagasisidest.
- 1.4** Aitame kaasa inimeste teadlikkuse suurenemisele andmehalduse vallas ja toetame teadlasi teadustulemuste nähtavuse parandamisel ühiskonnas.
- 1.5** Arendame ülikoolile olulisi repositooriume ja DOI-teenust, et tagada teadustulemuste pikaajaline säilimine ja rahvusvaheline leitavus.
- 1.6** Oleme usaldusväärne partner rahvusvahelistes projektides ja koostöövõrgustikes, et jagada teadmisi ning õppida teiste kogemusest ja meetoditest teaduse tugiteenuste arendamisel.
- 1.7** Rahvusülikooli raamatukoguna osaleme eesti teaduskeele arendamises, tegeleme terminitööga (nt avatud teaduse terminoloogia) ning säilitame ja täiendame rahvusteavikute kogu.

Tulemusnäitajad

- Repositooriumide kasutuse ja objektide arvu suurenemine (säilitatud objektide arv, ainukasutajate arv)
- Elektrooniliste ressursside ja füüsilise kogu kasutus (allalaadimiste, sessioonide, laenutuste, kohalkasutuste arv)

2. Ülikooli kogud, teadustöö ja -pärand on hoitud, nähtavad ning kõigile kättesaadavad.

Toetame ülikooli teadustööd ja rahvusvahelistumist, tagades ligipääsu kvaliteetsele teadus- ja õppeinfole, arendades avatud teaduse tugiteenuseid ning osaledes rahvusvahelistes võrgustikes.

- 1.1** Teeme koostööd ja ühisprojekte mälu- ja teadusasutustega (nt näitused, publikatsioonid).
- 1.2** Suurendame kogude väljapaistvust nende suurema kasutatavuse tagamiseks (nt kogude kättesaadavaks tegemine elektronkataloogis tehisarvu toel, virtuaalsete teemakollektsioonide loomine, avakogu atraktiivsuse suurendamine).
- 1.3** Digiteerime (teadus)tekste, et soodustada nende kasutamist õppe- ja teadustöös, projektides ja arendustegevuses (nt suurte keelemudelite treenimisel). Teeme sel alal koostööd ülikooli üksuste ja teiste asutustega.
- 1.4** Suurendame raamatukogu kriisivalmidust, osaledes Tartu Ülikooli ja riiklikus kriisitegevuses.
- 1.5** Valmistume Tartu Ülikooli 400. aastapäevaks.

Tulemusnäitajad

- Kogude arv elektronkataloogis (%)
- Digiteeritud materjalide, sh eesti-keelsete teadustekstide lehekülgede arv aastas
- Virtuaalsete teemakollektsioonide kasutatavus
- Kogude kaasatus (koostöö)projektidesse (objektide arv)

3. Raamatukogu teenused toetavad tulevikku vaatavat õpet.

Arendame õppe- ja teadusteenuseid tulevikuvajadustest lähtudes.

- 1.1** Koostöös ülikooli üksuste ja välisülikoolidega pakume info-, digi-, meedia-pädevuse jt vajalikke koolitusi kõigile õppeastmetele ning toetame töötajaid ametialaste ja õpetamisoskuste arendamisel.
- 1.2** Töötame välja uudseid koolitusprogramme (nt õpiampsud ja minikursused) eri sihtrühmadele (kooliõpilased, täiskasvanud) seni katmata teemadel (nt harrastusteadus, tehisaru, meediapädevus).
- 1.3** Teeme kättesaadavaks olemasolevad rahvusvahelised avatud õppematerjalid ning toetame akadeemilisi töötajaid nende kohandamisel ja uute loomisel.
- 1.4** Ajakohastame jooksvalt doktorantidele ja noorteadlastele pakutavaid nõustamisteenuseid ja koolitusprogramme (nt andmehalduse, viitamise ja publitseerimise teemal).
- 1.5** Pakume eri sihtrühmadele haridusprogramme (nt näituste ja ürituste käigus).
- 1.6** Arendame sihtrühmapõhist kommunikatsiooni, et jõuda erinevate kasutajateni ja pakkuda neile teadusinfot ning teavet teenuste ja koolituste kohta.

Tulemusnäitajad

- Koolitustel osalenud õppijate arv ja rahulolu
- Avatud õppematerjalide loomise või kasutuse kasv, nt loodud või kohandatud materjalide arv
- Üritustel ja haridusprogrammides osalejate arv

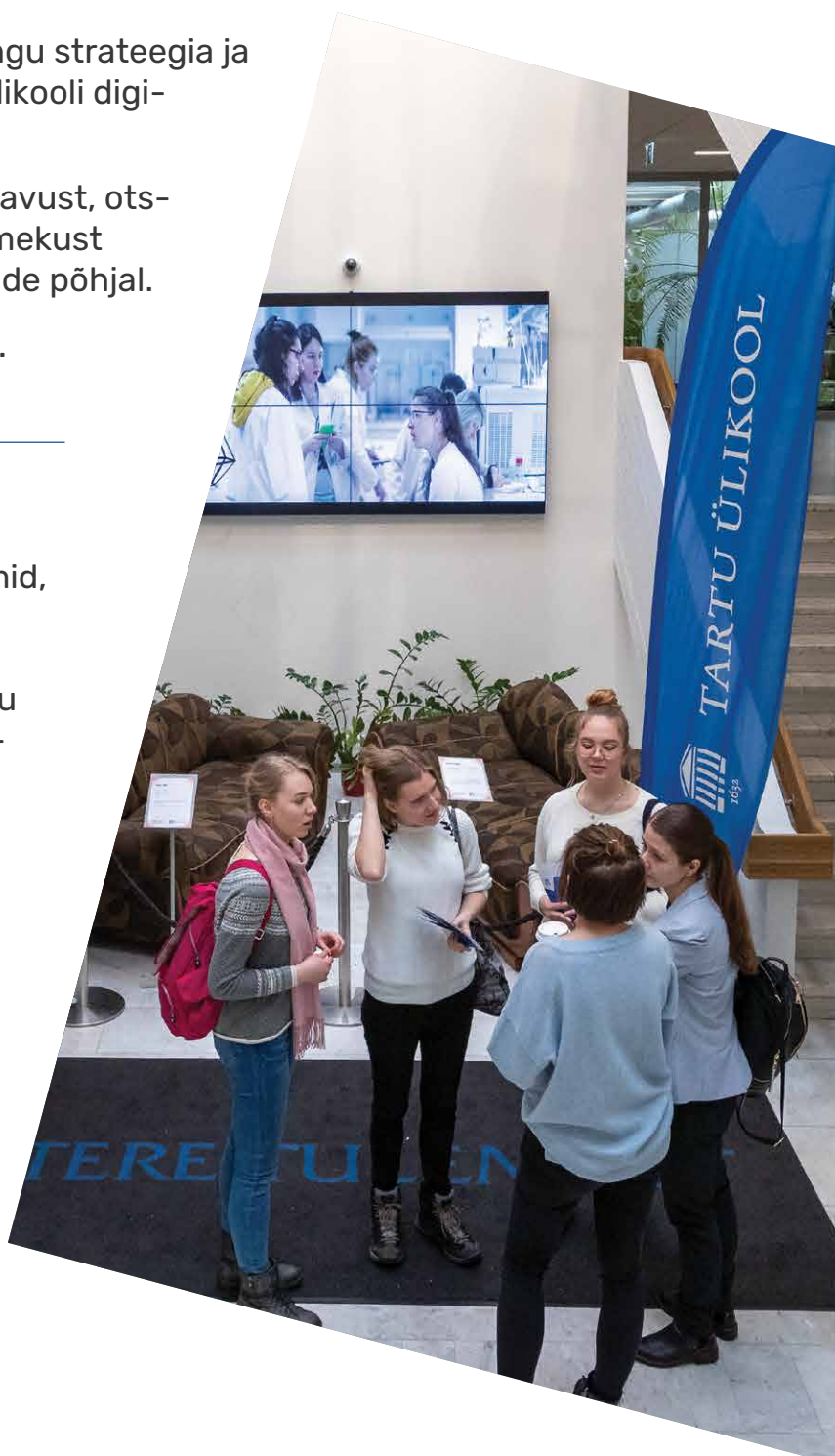
4. Raamatukogu keskkond on inspireeriv ja mugav nii kasutajatele kui ka töötajatele.

Loome ligipääsetava ja kestliku füüsilise ning digitaalse keskkonna, mis toetab õppimist, teadust, loovust ja koostööd.

- 1.1** Uuendame raamatukogu IT-taristut ja teenindustehnoloogiat, et tagada süsteemide toimepidevus, ühendatavus, turvalisus ja kasutajamugavus.
- 1.2** Kasutame tehisararu raamatukogu teenuste arendamiseks ja tööprotsesside kiirendamiseks.
- 1.3** Koostame ja viime ellu digiarengu strateegia ja tegevuskava, milles lähtume ülikooli digiarengu strateegiast.
- 1.4** Parendame ruumide ligipääsetavust, otsustarbekust ja tehnoloogilist võimekust kasutajate ja töötajate tagasiside põhjal.
- 1.5** Edendame kestlikku mõtteviisi.

Tulemusnäitajad

- Infosüsteemide (repositooriumid, elektronkataloog, IT-taristu) töökindlus (%)
- Kasutajate ja töötajate rahulolu füüsilise ja elektroonilise keskkonnaga (%)

5. Raamatukogu on hinnatud töökoht, mille töötajad on pädevad ja uuendusmeelsed.

Väärtustame oma töötajaid ning pakume neile turvalist ja motiveerivat töökeskkonda. Meie meeskond on professionaalne, koostööaldis ja innovaatiline, et tagada teenuste kvaliteet ja pidev areng.

- 1.1** Toetame töötajate ametialast ja digipädevuse arengut koolituste ning kolleegide vastastikõppe kaudu, et tagada raamatukogu kui partneri usaldusväärsus eri ettevõtmistes ja algatustes.
- 1.2** Töötame välja praktika- ja mentorlusprogrammid, et kindlustada personali järelkasv.
- 1.3** Analüüsime ja kirjeldame tööprotsesse, tõhustame töövoogude juhtimist, korrastame vastutushelaid ning rakendame digilahendusi, et tagada teadmiste parem edasiandmine ja kättesaadavus.
- 1.4** Arendame peresõbralikku koostöökultuuri ja väärtustame töötajate heaolu, et toetada nende tervist ning hoida neid motiveeritud ja õnnelikuna.
- 1.5** Pingutame selle nimel, et maksta oma töötajatele väärilist tasu, mis on konkurentsivõimeline nii valdkonnas kui ka ülikooli tugispetsialistidega võrreldes.

Tulemusnäitajad

- Töötajate tööheaolu indeks
- Koolitustel osalenud töötajate osakaal (%)
- Praktika- ja mentorlusprogrammides osalejate arv

